ชื่อเรื่อง การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในสถานประกอบการเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต

แก่แรงงานในสถานประกอบการ

ชื่อผู้วิจัย ศาสตราจารย์ ดร.สุมาลี สังข์ศรี และคณะ

ปีที่แล้วเสร็จ พ.ศ. 2554

บทคัดย่อ

งานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาในการศึกษาหรือการรับ ความรู้ของแรงงานในสถานประกอบการ 2) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของแรงงาน ผู้บริหารสถาน ประกอบการ และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องต่อแนวทางการจัดแหล่งเรียนรู้ในสถานประกอบการ และ 3) เพื่อ พัฒนารูปแบบการจัดแหล่งเรียนรู้ในสถานประกอบการเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต

ประชากรสำหรับการวิจัยประกอบด้วย บุคคล 3 กลุ่ม คือ แรงงานที่ทำงานในสถาน ประกอบการเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล รวม 5 แห่ง ผู้บริหารในสถานประกอบการทั้ง 5 แห่ง และเจ้าหน้าที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่างแรงงานจากสถานประกอบการทั้ง 5 แห่ง โคยการสุ่มอย่างง่ายแห่งละ 100 คน ได้รวม 500 คน เลือกแบบเจาะจงผู้บริหารจาก 5 สถานประกอบการ ได้รวม 20 คน และสุ่มอย่างง่ายเจ้าหน้าที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจาก 5 หน่วยงาน ได้รวม 20 คน เครื่องมือ ที่ใช้เก็บข้อมูลเป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ การเก็บข้อมูลแบ่งเป็น 2 ช่วง คือ ช่วงแรกเก็บข้อมูล นำมาสร้างรูปแบบการเรียนรู้ในสถานประกอบการ และช่วงที่สองเก็บข้อมูลหลังจากทดลองจัดตั้งแหล่ง เรียนรู้พร้อมกิจกรรมในสถานประกอบการ วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยการหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ย และข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการวิเคราะห์เนื้อหา และการสรุปประเด็น

ผลการวิจัยในประเด็นหลักสรุปได้ดังนี้

- 1. การรับความรู้ของแรงงานในสถานประกอบการ แรงงานส่วนใหญ่มีโอกาส แสวงหาความรู้เพิ่มเติมจากสื่อต่าง ๆ และจากการอบรมที่สถานประกอบการจัดให้ ส่วนใหญ่เป็นความรู้ เกี่ยวกับอาชีพที่ทำ ความรู้ที่แรงงานได้รับส่วนใหญ่มาจากโทรทัศน์ โดยใช้เวลาว่างช่วงพัก และหลัง เลิกงาน
- 2. ความต้องการแหล่งเรียนรู้ในสถานประกอบการ แรงงานส่วนใหญ่ต้องการให้มี แหล่งเรียนรู้ในสถานประกอบการเพราะเห็นว่าแหล่งเรียนรู้ให้ประโยชน์แก่แรงงานมาก แรงงาน ต้องการรับความรู้จากสื่อหลายชนิด คือสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และวิทยากร สิ่งพิมพ์ที่ต้องการคือ หนังสือพิมพ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์คือคอมพิวเตอร์ แรงงานต้องการให้ผู้บริหารจัดงบประมาณและเป็น ผู้บริหารแหล่งเรียนรู้

3. รูปแบบแหล่งเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วย องค์ประกอบ 12 ด้าน คือ จุดประสงค์ ของแหล่งเรียนรู้ ด้านที่ตั้งของแหล่งเรียนรู้ ด้านผู้รับผิดชอบคูแล ด้านประเภทของความรู้ที่แรงงาน ต้องการ ด้านประเภทของสื่อสิ่งพิมพ์ที่ควรจัดด้านเนื้อหาในสื่อสิ่งพิมพ์ ด้านประเภทสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ด้านกิจกรรมที่ควรจัด ด้านการบริหารจัดการงบประมาณ ด้านสิ่งที่แรงงานต้องการให้สถาน ประกอบการช่วยเหลือและด้านการมีส่วนร่วมของแรงงานในแหล่งเรียนรู้

เมื่อนำรูปแบบไปทดลองใช้ปรากฏว่าทั้งแรงงานและผู้บริหารสถานประกอบการ เห็นด้วยและมีความพึงพอใจต่อรูปแบบของแหล่งเรียนรู้ในสถานประกอบการ

คำสำคัญ: แหล่งเรียนรู้ สถานประกอบการ การเรียนรู้ตลอดชีวิต แรงงาน

(៧)

Title : Development of Learning sources in the work-places for promoting lifelong

learning among workers

Researcher: Professor Dr. Sumalee Sungsri and others

Year : 2011

An abstract

The objectives of the study were : 1) to study opportunities and problems in gaining knowledge of factories' workers 2) to identify opinions of workers, factory administrators and staff of concerned agencies toward guidelines for setting up learning sources in factories, and 3) to develop a model of learning sources in a factory for promoting lifelong learning among workers.

The population composed of 3 groups of people. They were workers from 5 factories within Bangkok and near by provinces, administrators of the 5 factories, and staff of concerned agencies. For the samples, 500 workers were randomly selected from 5 factories (100 from each), 20 factory administrators were purposively selected from 5 factories and 20 staff were randomly selected from 5 concerned agencies. Research instruments were questionnaires for workers and the interview forms for factory administrators and staff of concerned agencies. Data were collected in 2 phases. The first phase was data collecting for proposing a model of learning source in factories. The second phase was data collecting after setting up a learning source and organizing learning activities within the learning source in 1 factory. Quantitative data were analysed by frequency, percentage, and means. Qualitative data were analysed by content analysis.

The main results of the study were:

1) Opportunity for obtaining knowledge. Most the of workers obtained additional knowledge from various kinds of media, especially from television. Moreover, They obtained knowledge from the training programs, which most related to their jobs and made available by their own factories.

2) Most of them needed a learning source in their factories because it was seen very useful for workers. They needed additional knowledge about occupations. They would like to obtain knowledge from various kinds of media such as printed media, electronic media and resource person. For printed media, they needed newspaper most and for electronic media, they needed computer most. The workers would like the factory administrators managed and provided financial support to the learning sources in their factories.

3) The proposed model of a learning source in the a work place composed of 12 components. They were: objectives, location, an organizer, types of knowledge provided, types of printed media, contents in the printed media, types of electronic media, types of activities, administrative and management style, budget, assistance from the factories, and workers participation.

After trying-out a model by setting up a learning source in 1 factory, it was found that both of the workers and the factory administrators were satisfied with the model.

Keywords: learning source, work-places, lifelong learning, workforce